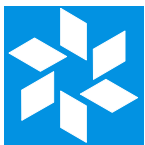

Pasitraukimo iš pirminio profesinio mokymo programų situacija: Europos kontekstas

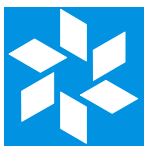
Lina Vaitkutė, KPMPC

Kodėl tai svarbu?

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS / QUALIFICATIONS AND VET DEVELOPMENT CENTRE

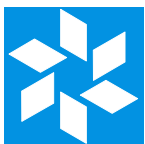

Kokios užimtumo Lietuvoje perspektyvos 2020 metais?

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS / QUALIFICATIONS AND VET DEVELOPMENT CENTRE

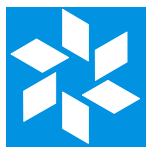
Kvalifikacijos lygis	Tūkst.			Pokytis (%)	
	2000	2010	2020	2000-2010	2010-2020
Aukštas	562	497	453	-11.6 %	-8.9 %
Vidutinis	640	739	871	15.5 %	17.9 %
Žemas	192	103	109	-46.4 %	5.8 %
Iš viso	1 394	1 339	1 432	-3.9 %	6.9 %

Kokios užimtumo Europoje perspektyvos 2020 metais?

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS / QUALIFICATIONS AND VET DEVELOPMENT CENTRE

Kvalifikacijos lygis	Tūkst.			Pokytis (%)	
	2000	2010	2020	2000-2010	2010-2020
Aukštas	50 762	66 600	79 321	31.2 %	19.1 %
Vidutinis	98 534	107 833	112 824	9.4 %	4.6 %
Žemas	65 535	51 886	41 398	-20.8 %	-20.2 %
Iš viso	214 832	226 319	233 542	5.3 %	3.2 %

TARYBOS REKOMENDACIJA dėl politikos, kuria siekiama mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių (2011 m.)

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS / QUALIFICATIONS AND VET DEVELOPMENT CENTRE

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

Atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, naudotis šios rekomendacijos priede pateikta sistema, kad būtų galima:

- 1) Nustatyti svarbiausius veiksnius, dėl kurių nebaigiama mokykla, ir stebėti šio reiškinio ypatumus nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu, kad būtų galima nustatyti tikslingą ir veiksmingą įrodymais grindžiamą politiką.
- 2) Užtikrinti, kad išsamios strategijos mokyklos nebaigimo srityje būtų parvirtintos iki 2012 m. pabaigos, ir kad jos būtų įgyvendinamos atsižvelgiant į nacionalinius prioritetus bei strategijos „Europa 2020“ tikslus. Išsamios strategijos turi apimti prevencines priemones, intervencines priemones ir kompensacines priemones, kuriomis siekiama, kad mokyklos nebaigę asmenys vėl pradėtų mokytis.
- 3) Užtikrinti, kad tose strategijose būtų numatytos tinkamos priemonės didesnės mokyklos nebaigimo rizikos grupėms valstybėse narėse, pavyzdžiui, vaikams iš nepalankios socialinės ir ekonominės aplinkos, migrantų ar romų kilmės vaikams, arba vaikams, turintiems specialiųjų švietimo poreikių.
- 4) Užtikrinti, kad tose strategijose būtų nuosekliai išdėstyti tiek bendrojo lavinimo, tiek profesinio rengimo ir mokymo klausimai, ir konkretūs atitinkami uždaviniai.
- 5) Į vaikams ir jaunuoliams skirtą atitinkamą politiką integruoti priemones, kuriomis remiamas mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus mažinimas, ir derinti skirtingų politikos sektorių veiklą.
- 6) Pripažįstant, kad pagrindinis vaidmuo tenka mokytojams, mokyklų vadovams ir kitiems švietimo darbuotojams, užtikrinti visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą įgyvendinant tas priemones ir vykdamą šią veiklą, siekiant padėti asmenims, kuriems kyla mokyklos nebaigimo pavojus, įskaitant tuos, kurie jos jau nebaigė.

PREVENČINĖS POLITIKOS TIKSLAS – problemoms dar neiškilus sumažinti mokyklos nebaigimo riziką. Tokiomis priemonėmis užtikrinamas geresnis švietimas ir mokymas siekiant skatinti geresnius mokymosi rezultatus ir šalinti kliūtis gerai mokytis.

INTERVENČINĖS POLITIKOS tikslas – užkirsti kelią mokyklos nebaigimui gerinant švietimo ir mokymo kokybę švietimo įstaigose, reaguojant į pirmuosius pavojaus ženklus ir tikslingai remiant moksleivius ar moksleivių grupes, kurioms kyla mokyklos nebaigimo rizika. Ji susijusi su visais švietimo lygiais – nuo ikimokyklinio ugdymo ir priešžiūros iki vidurinio ugdymo.

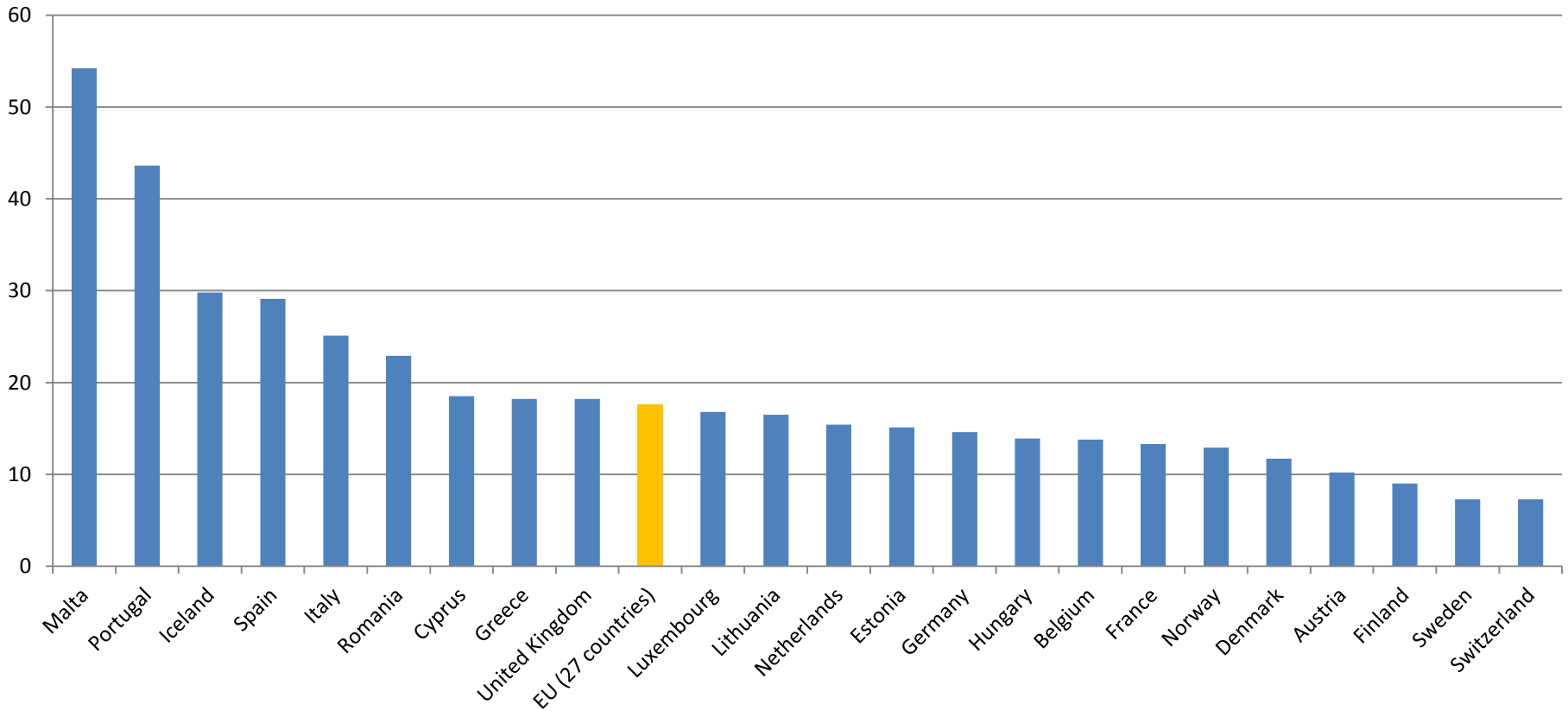
KOMPENSACINĖS POLITIKOS tikslas – padėti tiems, kurie metė mokyklą, vėl pradėti mokytis, siūlant būdus grįžti į švietimo ir mokymo sistemą ir įgyti kvalifikaciją. Kompensacinė politika galėtų apimti šiuos aspektus:

Situacija Europoje 2000 metais

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS / QUALIFICATIONS AND VET DEVELOPMENT CENTRE

Percentage of the population aged 18-24 with at most lower secondary education and not in further education or training

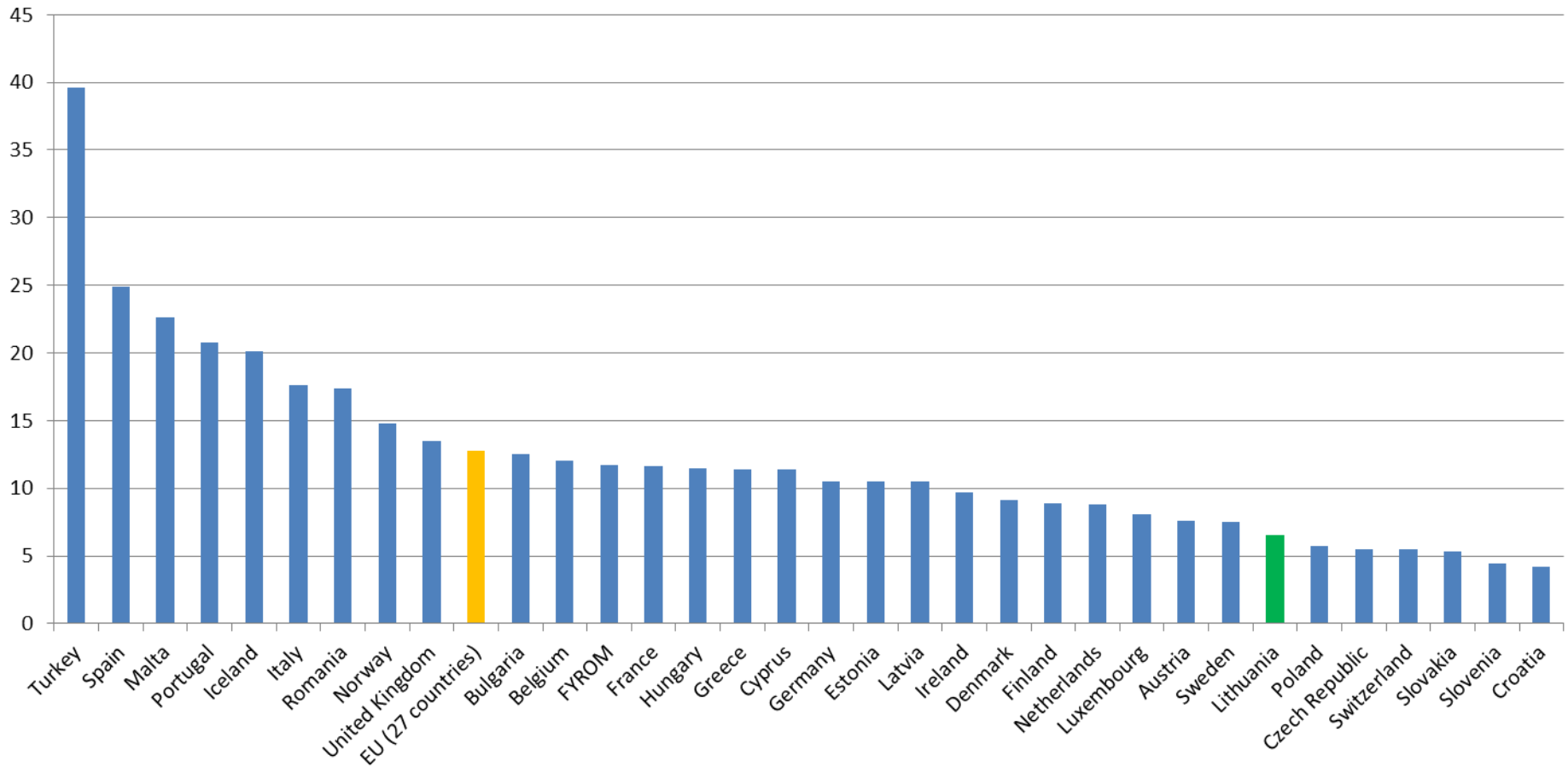

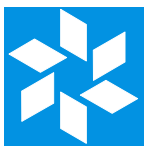

Situacija Europoje 2012 metais

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS / QUALIFICATIONS AND VET DEVELOPMENT CENTRE

Percentage of the population aged 18-24 with at most lower secondary education and not in further education or training

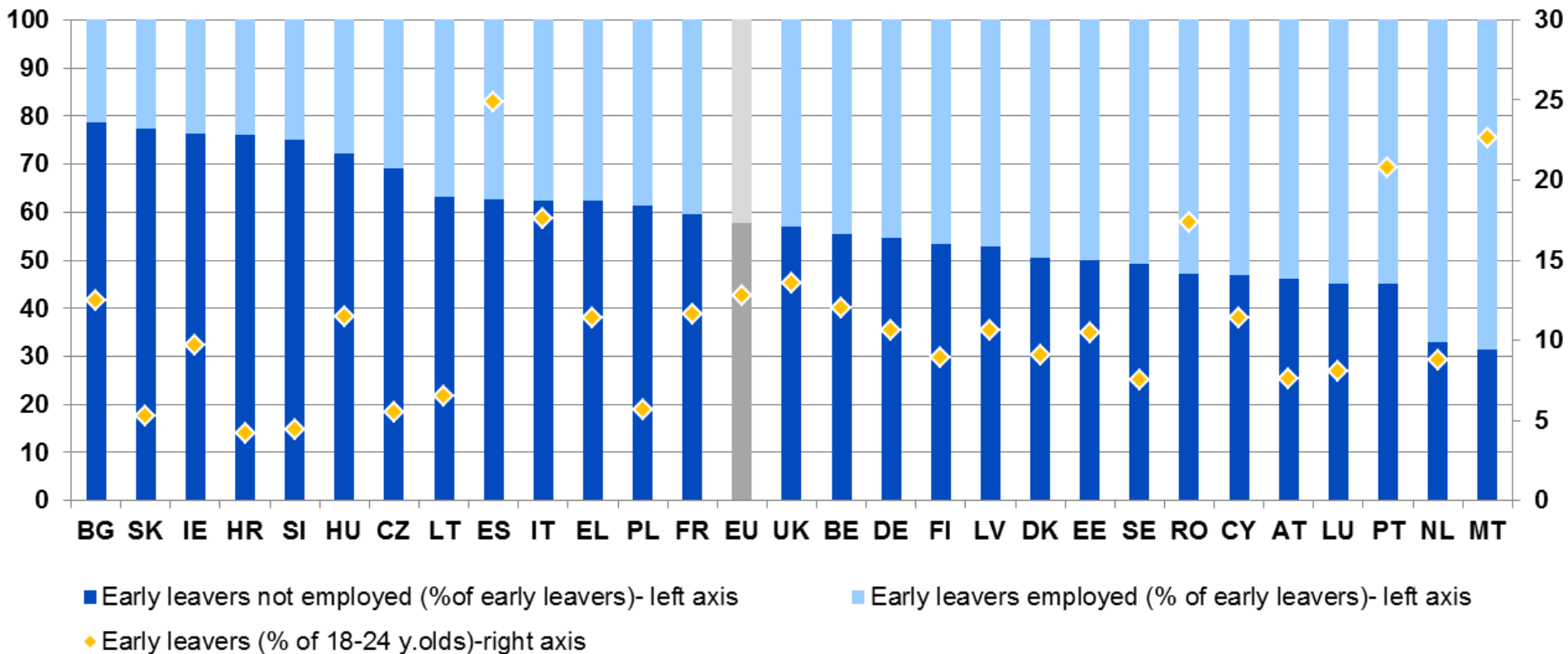

Early leavers from education and training, levels and employment status, 2012 (%)

% of early leavers
employm.status

% of 18-24

Pasitraukimo priežastys

Darbo rinkos ir socialinės politikos veiksniai

Struktūriniai veiksniai, blogas pasirinkimas

Socialinės pašalpos
šeimos pajamos

Kvalifikuotų/ nekvalifikuotų
darbuotojų atlyginimas

Mokymosi rezultatai

Darbdaviai nutraukia sutartį
(pameistrystės programos)

Kvalifikacijų vertė

Profesijos realybė

Reikalavimai
profesijoms

Privalomas ugdymas

Mokymosi vietų pakankamumas

Darbo vietų pakankamumas

Bendras
ugdymas

PM mokyklinė
forma

Pameistry
stė

ankstesnis mokymasis

asmeninės priežastys

socioekonominė aplinka

Sprendimai ES šalyse

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS / QUALIFICATIONS AND VET DEVELOPMENT CENTRE

PASIRINKIMAS

[pagalba mokiniams/
šeimai]

- * informavimas/profesinis veiklinimas, profesinis orientavimas
- * karjeros valdymo gebėjimai

PERĖJIMAS

- jungties progamos: įgūdžių vertinimas, individualizuotas mokymas (bendrieji gebėjimai), praktika darbo vietoje, koučingas, patvirtinimas
- pagalba susirandant pameistrystės vietą, pagalba įmonėms

Mokinių IŠLAIKYMAS

- pameistrystė, mokymasis darbo vietoje; moduliai
- finansinė pagalba, susijusi su lankomumu
- profesinis orientavimas ir specialistų komandos (taip pat tėvai)
- mokytojų rengimas ir pagalba mokytojams
- kokybės užtikrinimo modeliai ir rodikliai
- finansavimas pasiekimų pagrindu, priedai

KVALIFIKACIJOS/ REINTEGRAVIMAS

- prievolė/ teisė įgyti kvalifikaciją
- registrai/ stebėseną ⇒ partnerystė
- patvirtinimas
- kvalifikacijos įtrauktos į NKS

